

AHBARIJET TA' L-ART IMQADDSA

II-“Vatikan” tal-Lhud. — Fin-nofs sewwa ta' Ġerusalem il-Ġdida, il-Lhud bnew biċċa bini kbira, li billi hi ċ-“ċentru” tad-Djiena Lhudija, bhal ma l-Vatikan hu ċ-“ċentru” tad-Djiena Kattolika”, in-nies qegħdin isemmuha l-Vatikan tal-Lhud. Il-bini magħmul minn hames sulari u fih jgħammru ż-żewġ Papiet tal-Lhud, jiġifieri: ir-Rabbi l-Kbir tal-Lhud Sefardim u r-Rabbi l-Kbir tal-Lhud Azkenazim. Fih jinsabu l-Qrati tal-Knisja Lhudija, biblijoteka kbira, Mużew, sala għall-konferenzi u Sinagoga. Il-bini sewa miljun u nofs dollari, li sehem kbir minnhom harighom wiehed Lhudi Ingliż, jismu Isaak Wolfson. Dan il-“Vatikan” Lhudi kien imżanzan ilu ftit.

Is-Sena Sebtija. — Kif hemm miktub fil-Liġi tal-Lhud (Ktieb il-Ħruġ XXIII, 10-11; Lev. XXV, 3-6), kull seba' snin għandhom jgħaddu sena bla ma jaħdmu r-raba', imma jiġbru biss dak li jitlew waħdu fil-għelieqi u l-frott li jaħmlu s-siġar bla żbir u bla tidkri. Issa li qorbot is-Sena “Sebtija, ir-Rabbin il-Kbar Lhud sa jhallu lill-bdiewa jaħdmu r-raba', imma bix-xart li jbiegħu r-raba' tagħhom għal **sena waħda biss** lil raġel li ma hux Lhudi, u mbagħad huma jmorru jaħdmu miegħu u jiġbru l-għalel bhal kieku hlas ta' xogħolhom. It-taqsim tal-bdiewa li jgħidulhom Paolim Agudat ma jridux jaħdmu fir-raba', għalkemm hallewhom ir-Rabbin.

Żajjar lil Ġerusalem. — Għalkemm il-qagħda tal-Art Imqadssa bhal issa xejn ma hi f'sikkitha, b'dana kollu waslu fiha għadd kbir sewwa ta' Pellegrini jew zawwarin. Żewġ ġemgħat ta' nies marru jżuru Ġerusalem mill-Ingilterra, ġemgħa mill-Germanja, oħra

mill-Brasil, oħra minn Cipru, mill-Olanda, mill-Messiku, mill-Kolumbja, mill-Kanada u mill-Italja. Din is-sena wkoll ma naqsetx li żżur il-Ġerusalem il-ġemgħa tax-Xirka ta' l-Istitut Pontifiċju Bibliku ta' Ruma, li kienet magħmula minn 30 qassis ta' kemm il-ġens Ewropi. Kienu mmexxijin mill-wisq magħruf Ġezwita Patri North, li hu direttur tal-Istitut Bibliku li għandhom il-Ġezwiti f'Ġerusalem.

Patrijarka għdid Qopti-Kattoliku — Wara l-mewt tal-Beatitudni Tiegħu Mons. Morqos II, Patrijarka tal-Koptin Kattoliki ta' Lixandra, l-Isqifijiet ingabru biex jagħzlu Patrijarka iehor. L-akbar għadd ta' voti mess lil Mons. Sidaruss, imma billi ma kellux magġoranza shiha, u kif titlob il-Knisja tagħhom, ma setgħux jagħmlu votazzjoni oħra, l-Isqifijiet hallew f'idejn il-Papa, jieħu hsieb hu. Il-Qdusija Tiegħu għogbu li jgħolli lil Mons. Sidaruss bhala Patrijarka Qopti-Kattoliki ta' Lixandra. L-imsemmi Monsinjur magħruf bhala raġel ta' l-erwieh, u kull hadd qiegħed jistenna minnu xogħol kbir għal ġid tal-Knisja Qopti-Kattolika tal-Egittu.

Għadd in-nies fil-Ġordanja — Kif jidher mill-aħhar għadd tan-nies li sar fil-Ġordanja, jiġifieri t-taqsim **Għarbija** tal-Palestina, l-art kollha fiha 1,538,028 ruħ, li minnhom 785,150 huma rġiel u subien, u 752, 878 nisa u bniet. L-aktar li hemm nies hu fil-belt ta' Nablus u r-rhula li jagħmlu magħha, li fihom b'kollox 363,471 ruħ. Warajha jiġu: Ġerusalem, 342,678; Għaġlun, 249,997; Għamman, 231,033; Hebrun, 145,088; il-Belqa, 106,190, u Magħan, 31,330.

II-Qabar ta' Kristu — Wara hafna

ftehim bejn il-Frangiskani, il-Griegi u l-Armeni u l-Hakma tal-Gurdan, f'nofs Ottubru li ghadda nbeda x-xoghol tattiswija tal-Bażilka tal-Qabar ta' Kristu. In-nefqa se tinqasam bejn it-tliet xorta ta' Riti daqs l-insew.

In-nisa nsara ta' rġiel Lhud — Il-gazzetta tal-Partit Soċjalista Lhudi qabżet għan-nisa Nsara li marru l-Palestina ma' żwiegħom u qalet li dawk il-Lhud li qegħdin jagħfsu lil dawn in-nisa biex jibdlu dinhom, m'huma xejn patrijottki bħal ma jaħsbu huma, għax b'hekk deni kbir, mhux ġid qegħdin jagħmlu lil pajjiż. U wiehed mir-Rjus il-kbar tal-Agenzija Lhudija, Max Ziegel, li għandu fi ħsiebu d-dhul ta' Lhud godda għamel konferenza lil edituri tal-gazzetti fejn wissihom li għandhom juru qima lejn in-nisa Nsara li wrew qubija kbira u mħabba lejn żwiegħom li ma rawhiex bi tqila li jmorru f'Israël, qalb nies barranin f'kollox, biex ma jin-firdux minnhom.

Tkeċċija ta' Isqof Armen — Il-qassisin Armeni-Xiżmatki kellhom taħwida bejniethom htija tal-għażla tal-Patrijarka l-ġdid, Monsinjur Nersonjan. Din it-tħwida ntemmet f'daqqa, tal-anqas għal issa. Billi l-għażla tiegħu ma kenitx imwettqa mill-Hakma Gordanija, kif kien sejjer jagħmel hafla fil-Knisja tal-Qabar tal-Madonna, il-Pulizija qabduh, rikkbuh ajruplan u baġhtuh lejn Libnan.

Malta: il-"Qari" tagħna fil-Ġermanja — L-Istitut tal-Foreign Relations tal-Ġermanja (Institut für Auslandsbeziehungen) li jinsab fi Stuttgart, 17,

Charlottenplatz, li għandhom Biblijoteka kbira, kitbulna fil-21 ta' Novembru 1958, baġhtu jitolbuna nibgħatulhom il-ghadd 1 u 3 ta' dan il-Qari "Lehen l-Art Imqaddsa", li huma kellhom neqsin, u qalulna li qieghed joghġobhom hafna. Ahna nifirħu li mill-ghorrief barranin, dil-habta, mal-Lhudi, il-Gharbi u s-Sirjak, qieghed jiġi studjat il-Malti wkoll. Dak il-lsien li xi lablabba ta' Malta jghidu li ma jiswa għal xejn, il-ghorrief tal-Ġermanja, isibuh jiswa għal xi haġa!

Nuqqas ta' Postulanti Maltin — Sa qabel l-aħħar gwerra, fil-Kulleġġe tat-Terra Santa, dejjem kien ikun hemm xi żewġ itfal jew tlieta Maltin jitgħallmu biex isiru Patrijiet tal-Qabar ta' Kristu, imma mill-gwerra 'l hawn ma hemm l-ebda wiehed. Nixtiequ nġarrafu li min jaqra li fil-Palestina l-Patrijiet Maltin jiswew aktar minn wisq oħrajn, billi jitgħallmu tajjeb u aħjar il-lingwa Għarbija ta' dak il-pajjiż, li qisha Malti, u fl-istess hin għandhom il-karattru tagħhom ta' Ewropej. Għal dan kien hemm saħansitra żewġ Kustodi Maltin. Nitolbu mela, li jekk xi ti-fel fil-familja juri xewqa li jidhol Patri Frangiskan tal-Qabar ta' Kristu, min ikun fi ħsiebu, jgħarraf lil Patri Kummissarju tat-Terra Santa, biex jara jibgħatux hemm, halli ma tinqatax it-tradizzjoni Maltija l-qadima.

Lill-Imsejbin — Nitolbu u navżaw lil qarreja tagħna li jekk xi ghadd ta' dan il-qari ma jaslilhomx, iġħaddu għalih il-Kunvent ta' Giezu, jew aħjar jik-tbu lil Patri Kummissarju, biex jibgħatulhom bil-posta.

REQUIESCANT IN PACE

Nixtiequ li l-imsehbun taghna jitolbu ghar-ruh ghaziza ta' dawn li g'ejjin, li telqu minn din id-dinja qabilna, u li neshom jixtiequna niftakru fihom fit-talb taghna.

Z E J T U N: Margherita Galea, Giovanni Farrugia, Romeo Seychell, Caterina Seychell, Caterina Fenech, Giuseppe Fenech, Stella Bonnici, Francesco Bonnici, Caterina Camilleri, Giuseppe Camilleri, Maria Assunta Callus, Maria Callus, Ester Dalmas, Teresa De Gabriele, Vincenzo De Gabriele, Concetta De Gabriele, Vincenzo De Gabriele, Vera Caruana, Nazju Caruana, Carmela Fsadni, Pietro Fsadni, Carmela Fsadni, Rosa Tabone, Pietro Tabone, Fidele Tabone, Emmanuele Farrugia.

SANTA VENNERA: Francesca Borg Maria Borg, Maria Briffa, Giuseppe Briffa, Elena Borg, Vittoria Mifsud, Salvatore Mifsud, Antonio Mifsud, Maria Muscat, Carmelo Muscat, Caterina Micallef, Giuseppe Micallef, Lonza Borg Alfonso Borg, Anna Borg, Caterina Mercieca, Francesco Mercieca, Antonio Mercieca, Giuseppe Mercieca, Rosina Mercieca, Erminia Cristiano, Michele Grech, Maria Galea, Giuseppe Galea, Giammaria Micallef, Carmelo Micallef, Maria Micallef.

SAN GIRGOR, SLIEMA: Dolores Saliba, Maria Antonia Cini, Paolo Aquilina, Carmela Mallia, Giovanni Grech, Giulia Grech, Carmelo Guillaimeier, Ewgenio Guillaimeier, Francesco Guillaimeier, Manwel Pace Balzan., Giuseppe Borg, Carmela Said, Carmelo Falzon, Antonia Falzon, Pawlu Aquilina, Erminia Said, Caterina Aquilina.

KALKARA: Elena Bruno, Paolo Attard, Salvatore Said, George Said, Carmela Agius, Filomena Said, Joseph Cachia, Grezju Ellul, Carmela Ellul,

Salvatore Gauci, Concetta Gauci, Alfred Camilleri, Marianna Micallef.

GZIRA: George Magro, Maria Magro, Salvatore Buttigieg, Dolores Vidal, Rosina Borg, Carmelo Azzopardi, Carmela Azzopardi, Carmela Galea, Joseph Xerri, Arturo Parlato, Charles Parlato, Goffredo Bonnici, Caterina Sapiano, Carmelo Sapiano, Saveria Ciantar, Giuseppe Ciantar, Francesca Borg, Maria Zammit, Francesco Zammit, Giuseppe Zammit, Rosario Zammit.

MARSA: Carmelo Calleja, Giuseppe Bugeja, Fortunato Bugeja, Giorgio Bugeja, Leli Bugeja, Andrea Bugeja, Concetta Bugeja, Suor Ursola Bugeja, Emmanuele Galdes, Nazzarena Galdes, Giuseppe Galdes, Lorenza Dyer, Sapienza Calleja, Giorgio Saliba, Lonza Fenech, Carmelo Galdes, Francesca Galdes, Carmela Muscat, Carlo Scicluna, Rosaria Spiteri, Lucrezio Spiteri, Nata Scicluna, Giuseppe Scicluna, Rosario Sciberras, Maria Sciberras, Salvatore Azzopardi, Giovanna Azzopardi, Giuseppe Azzopardi, Giuseppa Azzopardi, Carmelo Azzopardi, Maria Assunta Azzopardi, Emmanuele Vella, Vincenzo Vella, Carmelo Bartolo, Giuseppa Bartolo, Rosanna Vassallo, Emmanuele Vassallo, Giuseppa Vassallo, Giuseppe Caruana, Giuseppe Camilleri, Giuseppe Gatt, Raffaele Gauci, Giovanna Gauci, Pietro Mallia, Caterina Mallia, Giuseppa Baldacchino, Emmanuele Grima, Maria Grima, Francesco Grima, Maria Cauchi, Spiridione Cauchi, Pawlu Zarb.

**Min-naha taghna nizguraw lil qrabat-hom li l-erwieh ta' dawn il-mejtn ghez-
ziez ikollhom dejjem sehem mill-
qudies li jitqaddes fuq il-Qabar ta' Kristu.**